



Dianthus caryophyllus

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Dianthus* is een combinatie van de Griekse woorden *Dios*, wat "van Zeus" betekent, en *anthos*, wat "bloem" betekent. *Dianthus* betekent dus "goddelijke bloem". De soortnaam *caryophyllus* is afgeleid van de Latijnse term voor de kruidnagelboom (*Syzygium aromaticum*), vanwege de kruidnagelachtige geur (*clove-like scent*) van de originele, wilde bloem. De Nederlandse naam voor *Dianthus caryophyllus* is Anjer of Tuinanier. Een historische Engelse naam is *Clove Pink* (kruidnagelroze).

Taxonomie

Dianthus caryophyllus is de botanische naam voor de Anjer en behoort tot de orde van de Anjerachtigen.

- Rijk: Plantae
- Orde: Caryophyllales
- Familie: Caryophyllaceae (Anjerfamilie)
- Geslacht: *Dianthus*
- Soort: *D. caryophyllus*

Synoniemen

De plant is voornamelijk bekend onder zijn geaccepteerde wetenschappelijke naam *Dianthus caryophyllus*. Historisch of in zeldzame taxonomische contexten zijn echter wel enkele synoniemen gebruikt, waaronder *Dianthus arbuscula*, *Dianthus morrisii*, en *Tunica morrisii*.

Variëteiten en cultivars

Dianthus caryophyllus is al meer dan 2000 jaar intensief gecultiveerd en heeft geleid tot een enorm aantal hybriden en cultivars. Deze worden vaak onderverdeeld in groepen: *Perpetual Flowering Carnations* (het hele jaar door bloeiende anjers, voornamelijk voor de snijbloemenindustrie), *Border Carnations* (tuinanjers) en *Malmaison Carnations* (bekend om hun sterke geur). Cultivars omvatten vrijwel elke denkbare kleur en vorm, inclusief effen, gevlekte en gestreepte bloemen. Voorbeelden van cultivars en series zijn:

- *Gina Porto*

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

- *Helen*
- *Laced Romeo*
- *Red Rocket*
- *Cream Viana*
- *Noblesse Villesse*
- *Orange Viana*
- 'Moondust' (een genetisch gemodificeerde, blauw-mauve cultivar)
- 'Can-Can Scarlet F1' (een F1-hybride)
- 'Oscar® Salmon'
- De *Scent First® Series* (een geurende serie), waaronder 'WP08 LAN04' (bi-color wit, roze, kastanjebruin)

Familie

De soort is lid van de Caryophyllaceae, de Anjerfamilie. Kenmerkend voor deze familie zijn de tegenoverstaande, vaak smalle bladeren en bloemen met vijf, vaak gefranjerde of ingesneden bloemblaadjes, ondersteund door een cilindrische kelk.

Hoogte

De hoogte van de wilde soort en de tuinrassen (*Border Carnations*) ligt meestal tussen 30 en 60 centimeter. De professioneel gekweekte snijbloemen (*Perpetual Flowering Carnations*) kunnen echter aanzienlijk hoger worden, tot wel 100 centimeter, met sterke, lange stelen.

Bloemkleur

De oorspronkelijke, wilde bloemkleur van *D. caryophyllus* is helder roze tot paarsrood. Door veredeling is de anjer nu beschikbaar in een breed spectrum aan kleuren, waaronder rood, donkerrood, roze, zalm, geel, wit, groen, en diverse bi-colors en gestreepte patronen. Een ware blauwe kleur kan niet op natuurlijke wijze voorkomen, omdat de plant het pigment delphinidine mist; blauw-mauve tinten zoals bij de cultivar 'Moondust' zijn het resultaat van genetische modificatie.

Bladkleur

De bladeren zijn smal, lineair van vorm en staan tegenover elkaar aan de stengel. De kleur is karakteristiek voor veel *Dianthus*-soorten: een grijsgroen of blauwgroen, vaak met een wasachtige textuur.

Bloeiperiode

Als vaste plant of tweejarige bloeit *D. caryophyllus* over het algemeen in de zomer, van juli tot augustus. Door veredeling zijn de *Perpetual Flowering Carnations* ontwikkeld die onder gecontroleerde kweekomstandigheden in kassen het hele jaar door kunnen bloeien.

Standplaats

De plant prefereert een zonnige standplaats. De bodem moet goed doorlatend zijn, want de plant verdraagt geen natte voeten. Hoewel hij matig vruchtbare grond verdraagt, gedijt hij het beste in een neutrale tot licht alkalische, goed bemeste en gruisige grond. De soort is



opmerkelijk tolerant ten aanzien van zoutgehalte en maritieme blootstelling, maar is gevoelig voor zure grond.

Herkomst

De exacte oorspronkelijke herkomst van *Dianthus caryophyllus* is onzeker vanwege de lange en intensieve cultivatie, die meer dan 2000 jaar teruggaat. Algemeen wordt aangenomen dat de soort inheems is in de mediterrane regio, met name in delen van Zuid-Europa (zoals West- en Zuid-Frankrijk). De plant groeit van nature op rotswanden, in spleten en op droge, stenige hellingen.

Soort gewas

Dianthus caryophyllus is botanisch gezien een kruidachtige overblijvende plant (*herbaceous perennial*) die met de jaren een enigszins houtachtige basis kan ontwikkelen. Veel commerciële rassen worden echter vaak als eenjarige of tweejarige planten behandeld, vooral in koudere klimaten.

Vermeerderingswijze

De meeste tuinrassen en professionele cultivars worden vegetatief vermeerderd door zacht hout stekken van niet-bloeiende scheuten, genomen in de zomer, om de genetische zuiverheid van de cultivar te behouden. De soort kan ook worden vermeerderd door zaad. Sommige rassen, zoals de 'Marguerites', bloeien al in het eerste jaar na zaaien. Oudere planten kunnen af en toe worden gedeeld om de gezondheid te behouden.

Klimaatzone

De winterhardheid van de soort en zijn cultivars varieert, maar de meeste tuinrassen worden ingedeeld in USDA hardheidszones 6 tot 8. Dit betekent dat ze temperaturen tot ongeveer -10 graden Celsius kunnen verdragen. Professionele snijbloemrassen worden vaak in kassen gekweekt en vereisen hogere minimumtemperaturen.

Insecten

De bloemen zijn zoetgeurend (vooral de originele roze en rode rassen) en trekken vlinders en motten aan voor de bestuiving. Tuinanjers kunnen gevoelig zijn voor plagen zoals bladluizen en slakken. Qua ziekten kan de plant last hebben van poederachtige meeldauw, roest en *Fusarium*-verwelking, vooral in vochtige klimaten.

Bronvermelding

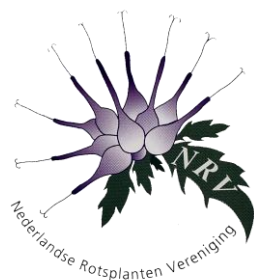
<https://www.rhs.org.uk/plants/5707/dianthus-caryophyllus/details>

https://en.wikipedia.org/wiki/Dianthus_caryophyllus

<https://plants.ces.ncsu.edu/plants/dianthus-caryophyllus/>

<https://pfaf.org/user/Plant.aspx?LatinName=Dianthus%20Caryophyllus>

<https://www.epicgardening.com/carnation-varieties/>



Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Dianthus</i> (goddelijke bloem), <i>caryophyllus</i> (kruidnagelgeur)
Taxonomie	<i>Familie: Caryophyllaceae, Geslacht: Dianthus, Soort: D. caryophyllus</i>
Synoniemen	<i>Dianthus arbuscula, Dianthus morrisii, Tunica morrisii</i>
Variëteiten en cultivars	Talloos, bijv. 'Gina Porto', 'Helen', 'Red Rocket', 'Moondust', 'Can-Can Scarlet F1', <i>Scent First® Series</i>
Familie	Caryophyllaceae (Anjerfamilie)
Hoogte	30- 60 cm (tuinrassen), tot 100 cm (snijbloemrassen)
Bloemkleur	Oorspronkelijk roze-paars; cultivars in vrijwel alle kleuren behalve echt blauw
Bladkleur	Glaucous grijsgroen of blauwgroen
Bloeiperiode	Zomer (juli-augustus), hele jaar door onder glas (<i>Perpetual Flowering</i>)
Standplaats	Volle zon, goed gedraineerde, neutrale tot licht alkalische grond
Herkomst	Mediterrane regio (o.a. Zuid-Europa)
Soort gewas	Overblijvende plant (<i>perennial</i>), vaak als een- of tweejarige gekweekt
Vermeerderingswijze	Stekken (meest gebruikt voor cultivars), zaad, deling
Klimaatzone	USDA zones 6-8 (winterhard tot ca. -10 graden Celsius)
Insecten	Trekt vlinders/motten aan; gevoelig voor bladluizen, slakken, meeldauw